

Brüssel, 13. juuni 2016
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Eesti 2016. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Eesti 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohta

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud nõukogu soovitus eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2016) 327 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

**milles käsitletakse Eesti 2016. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus
Eesti 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

---

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 26. novembril 2015 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2016) algust. Euroopa Ülemkogu kiitis 17.–18. märtsil 2016 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. Komisjon võttis 26. novembril 2015 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011² alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nimetati Eestit ühe liikmesriigina, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal päeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta. Euroopa Ülemkogu kiitis 18.–19. veebruaril 2016 kõnealuse soovitusel heaks ja nõukogu võttis selle 8. märtsil 2016 vastu³. Kuna Eesti rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riigid on üksteisega tihedalt seotud, peaks Eesti tagama kõnealuste soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise.
- (2) 2016. aasta aruanne Eesti kohta avaldati 26. veebruaril 2016. Selles hinnati Eesti edusamme nõukogu poolt 14. juulil 2015 vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisel ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel. See sisaldas ka vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 5 tehtud põhjalikku analüüsi. Põhjaliku analüüsi tulemused esitas komisjon 8. märtsil 2016. Komisjon järeltab oma analüüsi põhjal, et Eestis ei esine makromajanduslikku tasakaalustamatust.
- (3) Eesti esitas oma 2016. aasta stabiilsusprogrammi 28. aprillil 2016 ja oma 2016. aasta riikliku reformikava 10. märtsil 2016. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

³ ELT C 96, 11.3. 2016, lk 1.

- (4) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi võeti arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on nähtud ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁴ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimisega, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatseb kasutada.
- (5) Eesti suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa. Valitsuse 2016. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt esineb 2016.–2018. aastal valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk ligikaudu 0,5 % SKPst, mis seejärel muutub tasakaaluks. Struktuurses arvestuses täidab Eesti kogu programmiperioodil jätkuvalt keskpika perioodi eelarveeesmärki, milleks on struktuurne tasakaal. Stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse olema 2017. aastal ligikaudu 10 % ja vähenema 2020. aastal 9,5 %ni. Eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2016. aasta kohta usutav, kuid 2017. aasta kohta optimistlik. Komisjoni 2016. aasta kevadprognoosi põhjal peaks struktuurne eelarvepositsioon liikuma 2015. aasta ülejäägist (0,6 % SKPst) 2016. aastal tasakaalu ja 2017. aastal väikesesse puudujääki (0,2 % SKPst), mida võib pidada keskpika perioodi eelarve-eesmärgi lähedaseks. Edasiste kõrvalekallete hindamisel lähtutaks nõudest hoida struktuurne eelarvepositsioon keskpika perioodi eelarve-eesmärgi tasemel. Nõukogu on stabiilsusprogrammidele antud hinnangu põhjal ja komisjoni 2016. aasta kevadprognoosi arvesse võttes seisukohal, et Eesti täidab eeldatavasti stabiilsuse ja kasvu pakti sätteid.

---

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

- (6) Eesti on astunud tööjõus osalemise määra suurendamiseks olulisi samme, viies muu hulgas ellu töövõimereformi. See reform, mis jõustus 2016. aasta jaanuaris ja mida hakatakse täielikult rakendada alates 2017. aasta jaanuarist, suurendab üldist tööjõu pakkumist. Tööturult kaua eemal olnud inimeste taasintegreerimine saab olema keeruline. Uued aktiivsed tööturumeetmed on kehtestamisel, et aidata inimestel, keda töövõimereformiga toetatakse, siseneda tööturule ja sinna jääda, samuti on muudetud rahalise toetuse skeemi.
- (7) Eesti on võtnud meetmeid töötamise stiimulite parandamiseks, vähendades tööjõu maksukoormust kõigi sissetulekurühmade, sealhulgas madalapalgaliste puhul. See võib olla aidanud kaasa sellele, et Eesti madala kvalifikatsiooniga töötajate tööpuuduse määr on väiksem ja tööhõive määr suurem kui ELi keskmine. Juba vastu võetud meetmete kohaselt peaks alates 2017. aastast hakkama kehtima täiendav maksutagastus madalapalgaliste jaoks. Sellega kaasnevad aga kõrged maksupiirmäärad, mis võivad põhjustada madala palga lõksu ja soodustada ümbrikupalkade maksmist. Nende meetmete mõju saab teada alles pärast nende hindamist.
- (8) 2020. aasta elukestva õppe strateegia ja 2015.–2018. aasta kutsehariduse ja -koolituse programmi rakendamine aitab suurendada kutsehariduses ja -koolituses osalemist ning nende vastavust tööturu vajadustele. Selliste kutsehariduses ja -koolituses osalevate õpilaste osakaal, kes saavad õpipoisiõpet, eeldatavasti suureneb, kuid oma õpingud pooleli jätvate õpilaste määr kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas tekitab jätkuvalt muret.
- (9) Endiselt on mõnevõrra puudu koolieelsete lasteasutuste kohti kuni kolmeaastastele lastele, kuid olukord on paranemas ja lisakohti luuakse igal aastal.

- (10) Eestis on suurim sooline palgalõhe liidus, mis 2014. aastal oli 28,3 %. Sellega kaasneb risk, et naiste potentsiaali ei kasuta täielikult ära. Sooline palgalõhe on tingitud muu hulgas tööalasest ja valdkondlikust soolisest segregatsioonist tööturul, erasektori palkade vähesest läbipaistvusest ja naiste pikematest karjääripausidest, mis tulenevad hoolduskohustustest. Valitsus on andnud teada mitmest soolise palgalõhe vähendamise meetmest. Kavandatud meetmetega, mis tuleb veel vastu võtta ja rakendada, parandatakse muu hulgas andmete kogumist, antaks tööinspeksioonidele ülesanne jälgida, kuidas tööandjad kohaldavad võrdse tasustamise põhimõtet, edendatakse palkade läbipaistvust, antaks isadele stiimuleid osa vanemapuhkuse kasutamiseks ja suurendatakse lastehoiuvõimaluste kättesaadavust. Heaolu arengukava aastateks 2016–2023 hõlmab soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi ja meetmeid tööturul soolise segregatsiooni ja stereotüüpide vastu võitlemiseks. Kavandatakse meetmeid perede hoolduskoormuse vähendamiseks ja hooldajate tööturule toomiseks, mis peaks mõjutama positiivselt naiste tööjõus osalemise määra.
- (11) Eestis ei ole igas omavalitsuses tagatud avalike teenuste kättesaadavus ja probleemiks on jätkuvalt kohalikul tasandil kvaliteetsete teenuste pakkumine transpordi, hariduse, eakate pikaajalise hoolduse ja muude sotsiaalteenuste valdkonnas. 2016. aasta märtsis esitas valitsus riigikogule haldusreformi seaduse eelnõu, mis sillutab teed kohaliku omavalitsuse reformile. Reformiga on nähtud ette nii vabatahtlikud kui ka valitsuse algatatud ühinemised eesmärgiga pakkuda kättesaadavaid ja kvaliteetseid teenuseid ning tagada tõhusam ja pädevam juhtimine. Muudetud sotsiaalhoolekandeseaduses on sätestatud miinimumnõuded üheksa sotsiaalteenuse jaoks, kuid selle rakendamine on ohus, sest teenuste pakkumine omavalitsuste poolt on kehv. Kavandatud kohaliku omavalitsuse reformi ei ole veel vastu võetud.

- (12) Investeeringute ja SKP suhtarv on Eestis üks suuremaid nii era- kui ka avalikus sektoris. Investeeringukeskkonna edasiseks parandamiseks on riigil siiski vaja lahendada mõned probleemid. Eestis on võetud meetmeid, et viia ellu teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia „Teadmistepõhine Eesti“ ja ettevõtluse kasvustrateegia, mis üheskoos moodustavad aruka spetsialiseerumise raamistiku. Nende strateegiate hea koostoimimine võib aidata stimuleerida erainvesteeringute tegemist teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni, pidades eelkõige silmas, et ettevõtjate investeeringud teadustegevusse ja tehnoloogiasse kahanesid 2014. aastal 0,6 %ni SKPst ja Eesti tõenäoliselt ei saavuta 2020. aastaks oma teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonna eesmärki 3 % SKPst. Teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv on väike, mistõttu patenditaotlusi on vähe. Tundub, et tööstustoodete ekspordi üldises struktuuris on viimastel aastatel toimunud nihe väiksema väärtusega toodete suunas. Kõrgtehnoloogiasektorites võib suuremat investeerimist takistada tööjõu ja oskuste nappus.
- (13) Komisjon on Euroopa poolaasta raames analüüsinud põhjalikult Eesti majanduspoliitikat ja avaldanud selle tulemused 2016. aasta riigipõhises aruandes. Ta on hinnanud ka stabiilsusprogrammi ja riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Eestile esitatud soovitude järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud üksnes nende asjakohasust Eesti eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust ELi õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda tulevastesse riiklikesse otsustesse ELi tasandi panus ja tugevdada nii ELi üldist majandusjuhtimist. Euroopa poolaasta raames koostatud soovitusel kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1 ja 2.
- (14) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu stabiilsusprogrammiga tutvunud ja on arvamusel, et Eesti täidab eeldatavasti stabiilsuse ja kasvu pakti,

SOOVITAB Eestil võtta ajavahemikus 2016–2017 järgmisi meetmeid:

1. Tagada kvaliteetsete avalike teenuste, eelkõige sotsiaalteenuste osutamine ja kättesaadavus kohalikul tasandil, võttes muu hulgas vastu ja viies ellu kavandatud kohaliku omavalitsuse reformi. Võtta vastu ja rakendada meetmed soolise palgalõhe vähendamiseks, sealhulgas heaolu arengukavas ettenähtud meetmed.
2. Edendada erainvesteeringuid teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni, tugevdades muu hulgas teadusasutuste ja ettevõtete koostööd.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*
